

Haderslev

Kvalitets- og læringsrapport

2014-15

Kvalitetsrapport – en evaluering af skoleåret 2014-15

I denne udgave af kvalitetsrapporten sammenfattes en evaluering af kvaliteten og udviklingen på folkeskolerne i Haderslev Kommune for skoleåret 2014-15.

Kvalitetsrapporten er tilpasset skolereformens nationale mål¹ om *et fagligt løft af folkeskolen*, og der evalueres på obligatoriske nedslag af resultater fastlagt af Undervisningsministeriet. For at kunne følge de opstillede resultatmål, er det besluttet at lave en kriterieinddeling af elevernes resultater; denne kriterieinddeling anvendes også her.

Selvom målingen i skoleåret 2014-15 er den anden evaluering af sin slags, siden skolereformen blev indført, er det endnu for tidligt at konkludere i et større perspektiv, hvorvidt målet nås. Alligevel giver kvalitetsrapporten på sigt - i sammenligning med tidligere års resultater - en pejling af, hvorvidt den nationale ambition om at skabe *et fagligt løft* på skoleområdet lykkes.

Arbejdet mod målsætningen om at skabe *et fagligt løft* afspejler sig i høj grad i skolernes daglige arbejde. Her *lægger man sig i selen* for at finde ind i nye rutiner, hvorved man kan følge elevernes trivsel og læring tættere. Både for ledere, lærere og pædagoger ses nye systematikker og løbende opfølgninger, der understøtter elevens læring, trivsel og udvikling. I det fireårige udviklingsprogram, *Program for læringsledelse*, som kommunens skoler disse år indgår i, udvikles skolens professionelle til at arbejde kvalificeret med data. Kvalificeret, forstået sådan, at data ikke tolkes som 'den endegyldige sandhed' om elevens udvikling, men anvendes i en professionel vurdering og spejles ind i øvrige forhold. Her gøres et stort og flot arbejde på Haderslevs skoler, som indledningsvist bør anerkendes.

På samme måde er der store dele af den læring, der dagligt finder sted på kommunens skoler, der ikke kan indfanges i kvalitetsrapporten. Læring er dynamisk - altid undervejs - den finder sted hos den enkelte elev i de læringsfællesskaber, som han/hun dagligt indgår i. Rapporten viser et nedslag – et *læringsbillede*, som vi kan holde op imod den virkelighed og de øvrige *læringsbilleder*, der også viser sig på Haderslev kommunes skoler.

På de næste sider præsenteres spændende *læringsbilleder fra kommunes skoler*.

Først belyses Børne-, Junior-, og Ungeuniverserne i Haderslev Kommune, dernæst læringsunderstøttende temaer, og sidst i rapporten laves en opsummering og handleplan, der kurssætter mod det nationale mål - *et fagligt løft af folkeskolen*.

¹ Der henvises til de nationale mål og resultatmål fastsat i aftalen af 7. juni 2013 om *et fagligt løft af folkeskolen*.

Børneunivers

Læsning

For 2. klasse ses det, at omkring $\frac{3}{4}$ af årgangen placerer sig som *gode læsere* – et resultat, der følger landsgennemsnittet og lidt under målopfyldelsen på 80%. Omkring en trediedel af eleverne placerer sig i de to topkategorier *fremragende* eller *rigtig god præstation*. Sammenlignes dette tal med resultaterne fra tidligere årgange er det vigende, både i Haderslev kommune og på landsplan.

Undervisningsministeriet forklarer, at nedgangen blandt andet skyldes, at der er foretaget ændringer i prøveoplæg og kategorien med *de allerdygtigste* er vurderet hårdere end tidligere. Omkring en tiendedel af 2. classes læsere placerer sig i de to laveste kategorier *mangelfuld* og *ikke tilstrækkelig præstation*, og den kommunale vurdering er et fremadrettet fokus særligt på denne elevgruppe.

Samlet konstateres det for læsning på årgangen, at tendensen er vigende.

Matematik – et fagligt løft

I Haderslev Kommune har der gennem flere år været arbejdet på at løfte niveauet for matematik.

Fra at ligge under landsgennemsnittet på området placerer 3.klasse årgang sig nu lidt over landsgennemsnittet med omkring $\frac{3}{4}$ af eleverne i kategorien som *gode*. Heraf placerer omkring en trediedel af eleverne sig i de to topkategorier *fremragende* eller *rigtig god præstation*, hvilket er et løft sammenlignet med tidligere år.

Kategorierne for de lavest præsterende ligger omkring en tiendedel af elevgruppen, hvilket også lidt bedre end landsgennemsnittet. Undervisningsministeriet påpeger også her, at sammenligninger skal foretages med forsigtighed på grund af justeringer i prøveoplæg, men selv med den opmærksomhed *in mente*, er det tydeligt at der er sket et løft på området.

Juniorunivers

Læsning – en vigende tendens

For junioruniversets 4.klasse placerer en andel lidt over $\frac{2}{3}$ sig som gode læsere et stykke fra målopfyldelsen på 80%. Af de $\frac{2}{3}$ placerer $\frac{1}{3}$ sig i de to topkategorier *fremragende* eller *rigtig god præstation*. Dette tal er vigende sammenlignet med tidligere år. Andelen af elever i de to laveste kategorier udgør cirka en tiendedel, hvilket svarer til tidligere års resultater på 4. årgang. Årgangens resultater for alle kategorier ligger på landsgennemsnittet, mens kommunens samlede vurdering viser et vigende resultat.

For junioruniversets 6. klasse placerer ca. $\frac{3}{4}$ sig som *gode læsere* heraf placerer lidt mere en hver tredje elev sig i de to topkategorier *fremragende* eller *rigtig god præstation*. Andelen af elever i de to laveste kategorier er omkring $\frac{1}{10}$, også her er resultaterne parallelle med landsgennemsnittet. Den samlede kommunale vurdering på læsning i junioruniverset er let vigende.

Matematik – et løft

For junioruniversets 6.klasse ses $\frac{3}{4}$ at placere sig som *gode* matematikudøvere. Heraf placerer lidt mere end hver fjerde elev sig i de to topkategorier *fremragende* eller *rigtig god præstation* – et resultat der viser et løft på området.

Andelen af elever i de to laveste kategorier er reduceret til omkring $\frac{1}{10}$ - det samlede resultat ligger lige over landsgennemsnittet.

Med undervisningsministeriets udmelding om *forsigtighed i sammenligning af resultater* in mente konstateres et løft på området. Det konstateres med den positive udvikling, at de tidligere vedtagne prioriteringer og handleplan på området har været velvalgte.

Ungeunivers

Læsning 8.klasse

For ungeuniversets 8. klasse ses det, at ca. 3/4 af eleverne placerer sig som *gode læsere*, af den gruppe ligger mere en halvdelen i de to topkategorier *fremragende* eller *rigtig god præstation*. Resultatet ligger lidt under landsgennemsnittet.

Andelen af elever, der placerer sig i de to laveste kategorier, er omkring 1/10, hvilket også ligger lidt højere end landsgennemsnittet. Det samlede resultat for årgangen vurderes som status quo.

Folkeskolens 9.klasse prøve – i positiv udvikling

9. kl årgang 2014-15 præsterede resultater i positiv udvikling ved 9.klassesprøven.

Over en treårig periode ses resultatet at være løftet på dansk, matematik og samlet for de bundne prøver. Resultatet for dansk og bundne prøver placerer sig på landsgennemsnittet, medens matematik ligger lige under landsgennemsnittet.

Ud fra ønsket om at skabe et fagligt løft for alle elever vurderes der særligt på, hvor mange elever der fik mindst karakteren 02 i dansk og matematik. For eleverne på 9. årgang var resultatet her 85,7%. Her placerer kommunen sig lidt under landsresultatet, der ligger på 89,9%.

Socioøkonomisk reference

Den socioøkonomiske reference bliver beregnet ud fra skolens elevgrundlag. I beregningen indgår faktorer på individniveau, som for eksempel køn, herkomst samt forældrenes uddannelse og indkomst – altså faktorer, som skolen ikke har direkte indflydelse på.

Den socioøkonomiske reference giver en pejling på skolernes løfteevne. Den tager højde for elevernes baggrundsforhold og ved at sammenligne skolens karakterer hermed, gives et billede af, hvorvidt skolens elever har klaret afgangsprøverne bedre, dårligere eller på niveau med elever på landsplan med samme baggrundsforhold.

I forhold til den socioøkonomiske reference ligger de to af kommunens ungeuniverser på 0,0 og de to øvrige på +0,2. Sammenlignet med andre kommuner, hvor eleverne har lignende opvækstbetingelser, præsterer eleverne i Haderslev Kommune på to af kommunens ungeuniverser som forventet (0,0) og for to ungeuniverser bedre end forventet (+0,2).

95% målsætningen - Overgang til ungdomsuddannelse

I forhold til kommunens unge og deres overgang og fastholdelse til ungdomsuddannelse ses det, at 38,5% af kommunens årgang 2014 var i gang med en ungdomsuddannelse tre måneder efter 9. kl var afsluttet. Heraf er flest unge mænd, 39,8%, der afslutter grundskolen efter 9.klasse overfor 36,9% unge kvinder. Størstedelen af eleverne vælger et 10. klassestilbud enten i form af *10.kl ved Kløften*, et efterskoleophold eller andet. Dette tal ligger lidt under landsgennemsnittet.

15 måneder efter afsluttet 9.klasse ses det, at 86% af årgang 2013 er i gang med ungdomsuddannelse – her viser fordelingen sig på 82,7% mænd og 88,4% kvinder. Dette tal placerer sig på landsgennemsnittet, der tilsvarende er 86%.

Ni måneder efter afsluttet grundskole (9. eller 10. kl) ses det for årgangen 2012-13, at 94,7% er i gang med en ungdomsuddannelse – her placerer Haderslev sig på landsgennemsnittet og er meget tæt på målopfyldelse på de 95%.

Haderslev Kommune har efter reformændringer på vejlederområdet valgt at fortsætte det gode samarbejde mellem UU-Haderslev og ungeuniverserne. UU-Haderslev gennemfører de obligatoriske introduktionskurser *Uddannelse og job* i 8.klasserne i Haderslev Kommune.

Trivsel – god trivsel og stærk læringskultur

Et af reformens tre nationale mål er, at elevernes trivsel skal øges. Det er et centralt element i kommunernes og skolernes arbejde med at udvikle kvaliteten, at børnenes trivsel på de enkelte skoler følges. Trivselsarbejdet skal understøtte målet om "et fagligt løft af folkeskolen" og har dermed både fokus på elevernes generelle trivsel og læringsmiljøet.

I marts 2015 blev den første obligatoriske trivselsmåling afviklet på skolerne. Trivselsbilledet på kommunens skoler tegner et homogent og positivt trivselsbillede, der følger landsgennemsnittet. Resultatet fra den første måling blev underbygget af resultaterne fra kortlægningen i kommunens udviklingsprogram *Program for læringsledelse*, der fandt sted på kommunens skoler i efteråret 2015. Resultaterne herfra giver skolerne mulighed for at følge både den faglige og sociale trivsel tæt på klasseniveau.

Fra undersøgelsen i *Program for læringsledelse* viser kommunens resultat på elevtilbagemeldingen flotte resultater på trivsel. Eleverne trives godt og er glade for at gå i skole.

Samtidig er der en rigtig god læringskultur. Relationen mellem elever og lærere er en meget væsentlig kvalitetsfaktor i folkeskolen. På det område ligger Haderslev Kommune over de 13 kommuners gennemsnit.

God trivsel er et nødvendigt udgangspunkt for læring, og de gode resultater anerkendes.

Inklusion

På inklusionsområdet ses en svag positiv udvikling. Haderslev kommunes resultat placerer sig på 93,2%, hvilket er under landsgennemsnittet og 2,8% fra målopfyldelsen på 96%. Der ses fortsat en stor overvægt af drenge i specialtilbud. For både drenge og piger gælder det, at søgningen mod specialskoler er størst fra 3. klasse og op gennem junior- og ungeunivers.

Kommunalt er der flere indsatser igang for at styrke det pædagogiske arbejde med inklusion på skolerne bla.gennem:

- **Program for læringsledelse** - der arbejder på styrkelse af de professionelle læringsfællesskaber og samarbejde omkring elevernes trivsel og læring.
- **Inklusionskonsulenternes inklusionsunderstøttende arbejde på skolerne**
Haderslev Kommune har fået tildelt økonomiske midler fra Undervisningsministeriet til ved hjælp af tre inklusionskonsulenter at iværksætte en inkluderende indsats og udvikling. Denne indsats er søgt videreført i skoleåret 2016-17 og er i marts 2016 bevilliget af undervisningsministeriet.

De første vurderinger af denne indsats er meget positive og forventes at give den kvalitative inklusionsprocent endnu et ryk i den rigtige retning.

- **Udarbejdelse af inklusionsstrategi for hele området 0-18 år**
Der er i 2015 nedsat en gruppe, som skal udarbejde en egentlig Inklusionsstrategi for 0-18 år området. Dette arbejde forventes færdig i efteråret 2016.
- **Pædagogiske afdelingsledere**
Skolerne er ledelsesmæssigt blevet opgraderet med en person med henblik på at styrke den pædagogiske- og inkluderende ledelse. Dette forventes at have en positiv virkning på skolernes muligheder for at skabe endnu bedre rammer for inkluderende tiltag.

Af kvalitetsvurderingen skal det fremgå, hvorvidt kommunen har modtaget klager til Klagenævnet for Specialområdet. Det oplyses, at Haderslev Kommune i skoleåret 2014-15 ikke har modtaget klager til Klagenævnet for Specialundervisning.

Kompetencedækning

Et af de temaer, der skal understøtte reformens mål om *et fagligt løft*, er at opnå fuld kompetencedækning i undervisningen. Af folkeskoleloven fremgår det, at alle undervisere i 2020 skal have undervisningskompetencer (tidligere linjefag) eller kompetencer svarende hertil i de fag, de underviser i. Målet om 'fuld kompetencedækning' i 2020 defineres mere præcist ved, at 95 procent af undervisningstimerne skal varetages af undervisere med undervisningskompetence. Her sammenfattes på kommunens resultater og plan for det fortsatte arbejde med kompetencedækning.

Kommunens resultat for graden af kompetencedækning er på 80,2%, hvilket er en positiv udvikling, der ligger lige under landsgennemsnittet.

Kompetencedækning pr. klassetrin

Belyses den procentvise kompetencedækning på kommunens skoler pr. klassetrin, ses det, at kompetencedækningen er lavest i børneuniversets 1. og 2. klasse, og at kompetencedækningen er højest i ungeuniverserne. Det konstateres endvidere, at 3. klasse, 6. klasse, 7. klasse, 9. klasse og 10.klasse ligger på landsgennemsnittet, men at de øvrige årgange befinder sig umiddelbart under.

Handleplan for kompetenceudvikling

Der er i samarbejde mellem Skole Fælles og kommunes skoleledere udarbejdet en handleplan med henblik på at opnå målopfyldelse i 2020. Allerede i skoleåret 2015-16 har første fase været igangsat.

Evalueringsindsats i skoleåret 2015-16

I skoleåret 2015-16 har 11 lærere været i forløb med matematik. Alle 11 forventes at gå til kompetencemålsprøve i juni 2016. Ligeledes har 5 lærere gennemført forløb i engelsk, og det forventes afsluttet med en kompetencemålsprøve i juni 2016.

I samarbejde med blandt andet Sangakademiet og UC-Syddanmark har 7 lærere deltaget i et efteruddannelsesforløb med fokus på sang og korledelse.

17 pædagoger og 6 pædagogmedhjælpere har deltaget i kompetenceudvikling og forventes at afslutte forløbet "pædagogkompetencer og læreprocesser" med eksamen.

Antallet af deltagere på efteruddannelse i dette skoleår vurderes *for lavt*. Der har derfor været drøftelser med skoleledelserne i forhold til kommende års planlægning, således at den fælles efteruddannelse opprioriteres. Med blandt andet ugekursernes afslutning forventes det, at skolerne har bedre forudsætninger for kommende år.

Sammenfatning

Der konstateres et varieret billede i kommunens samlede arbejde med at skabe *et fagligt løft*. For læsning ses der en let vigende tendens, mens det er lykkedes at løfte resultaterne for matematik og 9.klassesprøven i skoleåret 2014-15

Skole Fælles er opmærksom på, at der er store forskelle på skolernes grad af målopfyldelse. De er løbende drøftet i forbindelse med de Dialogiske Evalueringer, der finder sted mellem skoleledelser og Skole Fælles.

Der arbejdes med differentieret understøttelse af skolernes resultater.

For alle skoler gælder det, at der arbejdes intenst efter at implementere en højere grad af systematik omkring det samlede datagrundlag, hvor elevernes *tegn på læring* løbende evalueres.

Trivselsbilledet på kommunens skoler er et homogent og positivt trivselsbillede. Resultatet for trivsel følger landsgennemsnittet og underbygges af resultaterne fra kortlægningen i kommunens udviklingsprogram *Program for læringsledelse*, der fandt sted på kommunens skoler i efteråret 2015.

De unges overgang til ungdomsuddannelse og graden af fastholdelse viser et positivt resultat på 94% - tæt på målopfyldelse.

På inklusionsområdet ses en svag positiv udvikling. Haderslev kommunes resultat placerer sig på 93,2%, hvilket er under landsgennemsnittet. En indsats mod den nationalt fastsatte målopfyldelsen på 96% er fortsat nødvendig.

I forhold til graden af kompetencedækning er kommunens resultat på 80,2%, hvilket er en positiv udvikling lige under landsgennemsnittet. En indsats med et fortsat fokus på den udarbejdede handleplan er nødvendig.

Den nationalt fastsatte målopfyldelse er 95% i 2020.

På baggrund af kvalitetsrapportens resultater anbefales følgende handleplan:

Handleplan

Handleplanen hviler på følgende elementer:

- Haderslevreformens børnesyn, der ser børn og unge udvikles i relationer.
- Læring i universers pejlinger og principper for elevens evne til at sætte mål for sig selv
- Haderslev Kommunes ledelsesgrundlag, der bl.a. bygger på central styring og decentral ledelse
- Program for Læringsledelse, der har fokus på at styrke de professionelle kompetence til at arbejde med data og systematik i professionelle læringsfællesskaber.

På baggrund af kvalitetsrapporteringen indstilles det at;

- 1) der med henvisning til *Læring i universer* arbejdes med målsætning for den enkelte elev i kommunens Børne-, Junior og Ungeuniverser. Det betyder -

For elever: At der i de forskellige universer arbejdes bevidst med elevernes kompetence til at sætte mål for egen læring.

For lærere: At der ud fra en datainformeret tilgang arbejdes med systematik og hyppig elevevaluering i de professionelle læringsfællesskaber.

For ledere: At der ud fra en datainformeret tilgang arbejdes systematisk med at følge elevernes læring og trivsel tæt, samt understøtte udviklingen af de professionelle læringsfællesskaber.

For Skole Fælles: At der ud fra en datainformeret tilgang arbejdes understøttende med opfølgning på handleplanen og styrkelsen af den elevcentrerede læringsledelse.

- 2) den fortsatte kvalitetsudvikling som udgangspunkt tilrettelægges decentralt via de indsatsområder, der er fastlagt i forbindelse med Skole Fælles dialogiske evaluering på de enkelte skoler.

- 3) Skole Fælles igangsætter understøttende indsatser som supplement til de lokalt aftalte handleplaner:

Læseindsats

Der arbejdes videre med den udarbejdede plan for fælles gruppeevaluering i Haderslev Kommune.

Børneunivers – der er behov for at styrke indsatserne omkring *de allerdygtigste* og *de svageste* læsere

Juniorunivers – der er behov for at styrke indsatsen omkring faglig læsning

Ungeunivers – der er behov for at styrke indsatsen omkring faglig læsning og *de svageste* læsere.

Matematik

For både Børne-, Junior- og Ungeunivers er der et behov for at fastholde fokus på den positive udvikling og forankringen af vejlederfunktionen. Fx ved en styrkelse af fagdidaktiske vejledninger/standarder for god praksis. Vejledninger, der udarbejdes lokalt for de forskellige universer.

Der arbejdes med at udvikle et løbende evalueringsskema til at følge elevernes taludvikling.

Fælles for læsning og matematik

Der udarbejdes et årshjul for matematik og læsevejledere for at styrke det faglige samarbejde imellem vejledere, ledelser og Skole Fælles.

Der udarbejdes en plan for at styrke arbejdet med progressionsmålinger

Styrkelse af pædagogisk læringscenter

Der udarbejdes en strategi for at styrke det faglige samarbejde imellem vejledere, ledelser og Skole Fælles i Pædagogisk læringscenter regi.

Trivsel – På baggrund af det samlede datagrundlag udarbejdes lokale handleplaner på Børne-, Junior- og Ungeuniverser. Der henvises endvidere til kommunens strategi for AKT indsatsen på skoleområdet og til den uddybende forståelsesramme, der er udarbejdet efteråret 2015 (Se bilag 6.1)

Folkeskolens afgangsprøver – opfølgning sker ud fra decentrale handleplaner.

95% målsætning – Fokus på at sikre målopfyldelse.

Kompetencedækning – der arbejdes efter den udarbejdede handleplan.

Inklusion – opfølgning ift. målopfyldelse af inklusionsgrad - En inklusionsstrategi udarbejdes på området.

4. Skole Fælles og skoleledelser igangsætter processer, der afdækker forskellige perspektiver på samarbejde. Processen involverer alle niveauer og skal pege på indsatser, der styrker samarbejdet. Forslag til procesplan fremlægges for Chefgruppen og ServiceMED inden sommerferien 2016.